

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU QUỐC TẾ

(Research Methods in International Relations)

1. Thông tin về giảng viên

- Họ và tên: Lê Lêna & Nguyễn Thị Thùy Trang
- Chức danh, học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Thời gian, địa điểm làm việc:
Chiều thứ hai và chiều thứ Sáu
Tại Khoa Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội
- Địa chỉ liên hệ: Khoa Quốc tế học,
Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn,
336 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội
- Điện thoại: 04-38584599/ Email: lelena@vnu.edu.vn/ trangntt84@yahoo.com
- Các hướng nghiên cứu chính:
- Lý Thuyết Quan hệ Quốc tế
- Quan hệ Quốc tế ở châu Á – Thái Bình Dương

2. Thông tin chung về học phần

- Tên học phần: Phương pháp Nghiên cứu Quốc tế
- Mã học phần: ITS3052
- Số tín chỉ: 02
- Học phần: Bắt buộc
- Các học phần tiên quyết: Không
- Các học phần kế tiếp:
 - Các yêu cầu đối với học phần (nếu có): Sinh viên phải có khả năng đọc tài liệu bằng tiếng Anh
 - Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:
 - + Nghe giảng lý thuyết: 20
 - + Thực hành: 10
 - + Tự học: 0

Địa chỉ Khoa/ bộ môn phụ trách học phần: Khoa Quốc tế học, tầng 2, Nhà B, trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn (ĐHQG Hà Nội).

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1. Mục tiêu chung

Học phần giới thiệu các cách tiếp cận khoa học trong chuyên ngành QHQT, các phương pháp nghiên cứu cơ bản của ngành, xây dựng kỹ năng nghiên cứu, hướng dẫn các thao tác, kỹ thuật cơ bản trong hoạt động nghiên cứu, các bước và kỹ năng làm đề tài nghiên cứu khoa học, tiểu luận, khóa luận.

3.2. Chuẩn đầu ra của học phần

- Kiến thức

+ Sinh viên *nhận biết* được các khái niệm cơ bản về khoa học, các phương pháp nghiên cứu khoa học, đối tượng nghiên cứu, phạm vi nghiên cứu và phân loại được các phương pháp nghiên cứu thường được áp dụng trong nghiên cứu quan hệ quốc tế. Sinh viên cũng nhận biết được ưu điểm và nhược điểm của từng phương pháp nghiên cứu khi áp dụng. Đồng thời sinh viên có khả năng trình bày được các bước, kỹ năng, và kỹ thuật tiến hành một nghiên cứu khoa học.

+ Sinh viên *giải thích* được lý do lựa chọn đề tài nghiên cứu và phương pháp nghiên cứu phù hợp cho một nghiên cứu.

+ Sinh viên có khả năng *vận dụng* kiến thức đã học để tiến hành thiết kế và triển khai một đề tài nghiên cứu hoàn chỉnh. Trong đó, sinh viên quen thuộc với các thao tác thu thập và phân tích dữ liệu nhằm tiến hành một nghiên cứu

- Kỹ năng

+ Sinh viên có kỹ năng phát hiện và giải quyết vấn đề nghiên cứu;

+ Sinh viên có kỹ năng làm việc chủ động, phối hợp và dẫn dắt nhóm thông qua các hình thức như thảo luận, làm việc theo nhóm;

+ Sinh viên có kỹ năng phản biện, phê phán chất lượng của một đề tài nghiên cứu;

+ Sinh viên có kỹ năng đánh giá chất lượng công việc sau khi hoàn thành và kết quả thực hiện của các thành viên trong nhóm.

- Thái độ, chuyên cần

+ Sinh viên yêu thích học phần, cảm thấy tự tin khi triển khai một đề tài nghiên cứu.

+ Sinh viên có được sự chủ động trong việc xây dựng đề cương, tiến hành thu thập, xử lý dữ liệu và viết đề tài nghiên cứu.

+ Sinh viên có thái độ nghiêm túc và chuyên nghiệp trong việc nghiên cứu khoa học

+ Sinh viên cảm thấy hứng thú với công tác nghiên cứu QHQT nói chung và các nghiên cứu trong quá trình học tập và sau này

4. Tóm tắt nội dung học phần

Học phần giới thiệu các bước tiến hành một nghiên cứu hoàn chỉnh, những phương pháp cơ bản và đặc thù của ngành QHQT, hướng dẫn các kỹ thuật, thao tác cơ bản trong hoạt động nghiên cứu. Sau khi học học phần này, sinh viên sẽ có khả năng tiến hành một nghiên cứu khoa học trong QHQT một cách độc lập, khoa học và thuyết phục. Học phần giúp sinh viên biết cách vận dụng các phương pháp nghiên cứu QHQT một cách phù hợp, kết hợp các phương pháp nghiên cứu một cách hợp lý và có khả năng tự tìm tòi, nâng cao khả năng nghiên cứu với các phương pháp mới trong QHQT. Học phần cũng giúp sinh viên hiểu rõ vai trò, tư cách và trách nhiệm của người nghiên cứu đối với công việc nghiên cứu.

5. Nội dung chi tiết học phần

Chương I. Dẫn nhập

I.1. Quan hệ Quốc tế và Quốc tế học

I.1.1. Lịch sử ngành QHQT

I.1.2. Đối tượng của ngành QHQT

I.1.3. Mục đích của nghiên cứu QHQT

I.2. Một số khái niệm cơ bản trong nghiên cứu QHQT

I.2.1. Phương pháp nghiên cứu, phương pháp định tính, phương pháp định lượng

I.2.2. Phương pháp nghiên cứu, cách tiếp cận, lý thuyết QHQT

I.2.3. Luận đề, luận cứ, luận chứng

I.3. Các bước tiến hành nghiên cứu

Chương II. Đề tài nghiên cứu, câu hỏi nghiên cứu, giả thuyết nghiên cứu

II. 1. Vấn đề nghiên cứu

II.1.1. Khái niệm

II.1.2. Nguồn xác định vấn đề nghiên cứu

II.1.3. Cách xác định đề tài

II.2. Câu hỏi nghiên cứu

II.2.1. Khái niệm

II.2.2. Các loại câu hỏi nghiên cứu

II.2.3. Cách đặt câu hỏi nghiên cứu

II.2.4. Đánh giá câu hỏi nghiên cứu

II.3. Giả thuyết nghiên cứu

II.3.1. Khái niệm

II.3.2. Cấu trúc của giả thuyết, cách lập giả thuyết nghiên cứu

II.3.3. Mối liên hệ giữa phương pháp nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu

Chương III. Đề cương nghiên cứu

III. 1. Đề cương sơ bộ

III.1.1. Khái niệm

III.1.2. Các loại đề cương sơ bộ

III.1.3. Cách viết đề cương sơ bộ

III.2. Đề cương chi tiết

III.2.1. Khái niệm

III.2.2. Mục đích viết đề cương chi tiết

III.2.3. Cấu trúc và cách viết đề cương chi tiết

Chương IV. Các vấn đề kỹ thuật trong nghiên cứu QHQT

IV.1. Tài liệu nghiên cứu

IV.1.1. Các loại tài liệu nghiên cứu

IV.1.2. Các nguồn tài liệu cơ bản

IV.1.3. Sắp xếp, tổ chức tài liệu đã thu thập được

IV.1.4. Xử lý, phân tích tài liệu

IV.2. Viết phần Lịch sử nghiên cứu vấn đề

IV.2.1. Tại sao cần viết lịch sử nghiên cứu vấn đề?

IV.2.2. Những điểm cần lưu ý khi viết Lịch sử nghiên cứu vấn đề

IV.3. Kỹ thuật trích dẫn nguồn và lập danh mục tài liệu tham khảo

IV.3.1. Trích dẫn nguồn tài liệu tham khảo

IV.3.2. Lập danh mục tài liệu tham khảo: những kiểu danh mục tài liệu tham khảo phổ biến

IV.4. Tội đạo văn

- . Thế nào là đạo văn?

- Các hình thức đạo văn

- Các hình thức kỷ luật đối với tội đạo văn

- Các cách chống đạo văn

IV. Kỹ năng thuyết phục:

- Lập luận trong bài luận

- Lối viết khách quan

- Sử dụng ngôn ngữ tốt và tuân thủ nguyên tắc hành văn thông dụng

Chương V. Các phương pháp nghiên cứu quốc tế phổ biến

V.I. Xu hướng phát triển của các phương pháp nghiên cứu quốc tế

V.II. Phương pháp nghiên cứu định tính và định lượng.

1. Các phương pháp nghiên cứu định lượng

2. Các phương pháp nghiên cứu định tính

3. So sánh ưu, nhược điểm của các phương pháp nghiên cứu định lượng và định tính trong nghiên cứu quốc tế.

V.III. Phương pháp sử học trong nghiên cứu quốc tế

1. Khái niệm và đặc điểm của phương pháp sử học
2. Phương pháp sử học đem lại những gì cho một nghiên cứu quốc tế?
3. Các hướng phân chia chính trong việc áp dụng phương pháp sử học.
4. Yêu cầu của một nghiên cứu áp dụng phương pháp sử học
 4. 1. Yêu cầu đối với phương pháp sử học nói chung
 4. 2. Phân biệt giữa các viết một bài luận lịch sử và một bài nghiên cứu QHQT
5. Các bước tiến hành phương pháp sử học.
6. Một số lưu ý khi tiến hành phương pháp sử học trong nghiên cứu quốc tế

V.IV. Phương pháp nghiên cứu tài liệu

1. Mục đích nghiên cứu tài liệu
2. Phân loại nguồn tài liệu
3. Tiến hành tổng hợp tài liệu
4. Một số lưu ý khi tiến hành phương pháp nghiên cứu tài liệu.

V.V. Phương pháp phân tích nội dung

1. Khái niệm và đặc điểm phương pháp phân tích nội dung
2. Phân loại phương pháp phân tích nội dung
3. Các bước tiến hành phương pháp phân tích nội dung
4. Ưu và nhược điểm của việc áp dụng phương pháp phân tích nội dung trong nghiên cứu quốc tế.
5. Một số lưu ý khi tiến hành phương pháp phân tích nội dung

V.VI. Phương pháp nghiên cứu trường hợp (case study)

1. Khái niệm và đặc điểm của phương pháp nghiên cứu trường hợp
2. Phân loại phương pháp nghiên cứu trường hợp
3. Các bước tiến hành phương pháp nghiên cứu trường hợp
4. Ưu và nhược điểm của việc áp dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp trong nghiên cứu quốc tế.
5. Một số lưu ý khi lựa chọn trường hợp nghiên cứu

V.VII. Phương pháp phỏng vấn

1. Khái niệm và đặc điểm của phương pháp phỏng vấn
2. Phân loại phỏng vấn
3. Các bước tiến hành đối với phương pháp phỏng vấn
4. Các dạng câu hỏi được sử dụng trong phương pháp phỏng vấn

5. Ưu, nhược điểm của phương pháp phỏng vấn.
6. Lưu ý khi tiến hành phương pháp phỏng vấn

V. VIII. Phương pháp so sánh

1. Khái niệm và đặc điểm của phương pháp so sánh
2. Phân biệt phương pháp so sánh và một số các phương pháp định tính khác
3. Phương pháp so sánh đem lại gì cho một nghiên cứu quốc tế?
4. Phân loại phương pháp so sánh
5. Các bước tiến hành phương pháp so sánh
6. Lưu ý khi tiến hành phương pháp so sánh

6. Học liệu

Học liệu bắt buộc

1. Vũ Cao Đàm (2012), *Giáo trình Phương pháp nghiên cứu khoa học*, NXB Giáo dục.
2. Lamont, C. (2015), *Research Methods in International Relations*, Sage Publications Ltd.
3. Evera, S. V. (1997), *Guidebook of Methodology for Political Science Students*, (Ithaca: Cornell University Press, 1997)
4. Carlsnaes, W., Risse, T.; & Simmons B. A. (2002), *Handbook of International Relations*, SAGE Publications.
5. Reynolds, P. A. (2014), *An introduction to International Relations*, Routledge.
6. Roselle, L.; Spray S. (2008), *Research and writing in International Relations*, Pearson Longman.

Học liệu tham khảo

7. Krippendorff, K. (2004), *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*, Sage Publications, United States.
8. Bruce, L. B (2000), *Qualitative research methods for the social sciences*, Allyn and Bacon, Boston.
9. King, G., Keohane, R.; Verba, S. (1994), *Designing Social Inquiry*, Princeton University Press.
10. Sprinz, D.F.; Wolinsky-Nahmias, W. (2004), *Models, Numbers, and Cases: Methods for Studying International Relations*, Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.

7. 2. Lịch trình tổ chức dạy học

Tuần	Nội dung bài học	Tài liệu chính cần đọc	Ghi chú
Tuần 1	Nội dung 1	Reynolds, P. A. (2014), “What is	

	<i>Dẫn nhập về nghiên cứu QHQT</i>	International Relations?”, <i>An introduction to International Relations</i> , Routledge	
Tuần 2	Nội dung 2 <i>Xác định đề tài nghiên cứu</i>	Roselle, L.; Spray S. (2008), “Topic selection and Question development”, <i>Research and writing in International Relations</i> , Pearson Longman.	Bài tập trên lớp về xây dựng đề tài nghiên cứu
Tuần 3	Nội dung 2 <i>Xác định câu hỏi nghiên cứu cho đề tài</i> <i>Lập giả thuyết nghiên cứu</i>	Lamont, C. (2015), “Research questions and research design”, <i>Research Methods in International Relations</i> , Sage Publications Ltd.	Bài tập trên lớp về xác định câu hỏi nghiên cứu
Tuần 4	Nội dung 3 <i>Lập đề cương sơ bộ</i> <i>Lập đề cương chi tiết</i>	Lamont, C. (2015), “Writing a Literature Review”, <i>Research Methods in International Relations</i> , Sage Publications Ltd.	
Tuần 5	Nội dung 4 <i>Tài liệu nghiên cứu</i>	Roselle, L.; Spray S. (2008), “Scholarly Literature and the Literature Review”, <i>Research and writing in International Relations</i> , Pearson Longman.	Bài tập phân biệt các loại tài liệu nghiên cứu
Tuần 6	Nội dung 4 <i>- Kỹ thuật trích dẫn nguồn tài liệu</i> <i>- Lập danh mục tài liệu tham khảo</i>	Hướng dẫn lập danh mục tài liệu tham khảo của ĐHQG	Bài tập sửa lỗi danh mục tài liệu tham khảo
Tuần 7	Nội dung 4 <i>- Tội đạo văn</i> <i>- Khả năng thuyết phục</i>	Lamont, C. (2015), “Research ethics”, <i>Research Methods in International Relations</i> , Sage Publications Ltd.	
Tuần 8	Nội dung 5 <i>- Thế nào là phương</i>	Vũ Cao Đàm, “Đại cương về nghiên cứu khoa học”, <i>Giáo trình Phương pháp nghiên cứu</i>	

	<p><i>pháp khoa học</i></p> <p>- Xu hướng phát triển của các phương pháp nghiên cứu quốc tế</p> <p>- Khái quát các phương pháp nghiên cứu định lượng và định tính</p>	<p><i>khoa học</i>, NXB Giáo dục.</p>	
Tuần 9	<p>Nội dung 6</p> <p>Một số phương pháp nghiên cứu quốc tế phổ biến – Phương pháp sử học (Chương V, mục V.IV)</p>	<p>Levy, J.S. (2001), “Explaining Events and Developing Theories: History, Political Science, and the Analysis of International Relations”, <i>Bridges and Boundaries: Historians, Political Scientists, and the Study of International Relations</i>, Cambridge, MA: MIT Press, 2001. Pp. 39-83.</p>	
Tuần 10	<p>Nội dung 7: Một số phương pháp nghiên cứu quốc tế phổ biến - Phương pháp nghiên cứu tài liệu và Phương pháp phân tích nội dung (Chương V, Mục V.V, V.VI)</p>	<p>Krippendorff, K. (2004), <i>Content Analysis: An Introduction to Its Methodology</i>, Sage Publications, United States.</p>	
Tuần 11	<p>Nội dung: Bài làm theo nhóm. Áp dụng phương pháp phân tích nội dung tìm kiếm và phân tích một chủ đề giáo viên đưa ra trên một số dạng thức chứa thông tin nhất định.</p>		
Tuần 12	<p>Nội dung: Bài làm theo nhóm. Áp dụng phương pháp phân tích nội dung tìm kiếm và phân tích một chủ đề giáo viên</p>		

	đưa ra trên một số dạng thức chứa thông tin nhất định.		
Tuần 13	Nội dung 9: Một số phương pháp nghiên cứu quốc tế phổ biến – nghiên cứu trường hợp, phương pháp phỏng vấn. (Chương V, Mục V.VII, V.VIII)	Evera, S. V. (1997), “What are case studies? How should they be performed?”, <i>Guidebook of Methodology for Political Science Students</i> , (Ithaca: Cornell University Press, 1997)	Bài tập xây dựng bảng câu hỏi phỏng vấn
Tuần 14	Nội dung 10: Một số phương pháp nghiên cứu quốc tế phổ biến – nghiên cứu trường hợp, phương pháp phỏng vấn. (Chương V, Mục V.VI, V.VII)		
Tuần 15	Nội dung 11: Một số phương pháp nghiên cứu quốc tế phổ biến – so sánh (Chương V, Mục V.VII, V.VIII)	Ragin, C.C. (1987), <i>The Comparative Method: Moving Beyond Qualitative and Quantitative Strategies</i> , Berkeley: University of California Press.	

8. Chính sách đối với học phần và các yêu cầu khác của giảng viên

Sinh viên học tập môn Phương pháp nghiên cứu quốc tế cần phải:

- Thực hiện đầy đủ các nội dung có liên quan trong **mục 7**, cụ thể là:
- + Đọc kỹ tài liệu trước khi lên lớp nghe giảng lý thuyết
- + Tham gia thảo luận trên lớp theo chủ đề của từng bài, sẵn sàng trình bày ý kiến và chia sẻ kiến thức trên lớp
- Có thái độ nghiêm túc, tích cực, chủ động, sáng tạo trong việc tham gia học nhóm và tự học
- Tham dự đầy đủ, nghiêm túc các giờ lý thuyết và thảo luận theo quy định.

9. Phương pháp, hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập học phần

9.1. Kiểm tra- đánh giá thường xuyên

- Chuyên cần

- Các bài tập trên lớp (tuần 2, 3, 5, 6 và 13)

9.2. Kiểm tra – đánh giá giữa kỳ và cuối kỳ

- Kiểm tra – đánh giá giữa kỳ: Thuyết trình nhóm về tên đề tài, câu hỏi, giả thuyết của đề tài (30%)

- Kiểm tra – đánh giá cuối kỳ: Tiểu luận nhóm dưới dạng đề cương nghiên cứu một đề tài (60%)

- Lựa chọn 01 trong số 05 bài tập trên lớp để lấy điểm (10%)

KHOA QUỐC TẾ HỌC

BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN